

KSK-notat nr.:47/2012 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Svelgen Kraft AS, Sagedalselva kraftverk.		
Fylke/kommune:	Sogn og Fjordane/Bremanger		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Kaja Henny Engebrihtsen	Sign.:	
Dato:	20 AUG 2012		
Vår ref.:	NVE 200709510-15 ksk/khen		
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken		

Søknad om tillatelse til bygging av Sagedalselva kraftverk i Bremanger kommune, Sogn og Fjordane fylke.

Innhold

Sammendrag	2
Søknad	4
Høring og distriktsbehandling	5
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	7
Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse	8
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	10
NVEs vurdering	14
NVEs konklusjon	18

Sammendrag

Svelgen Kraft AS har søkt om tillatelse etter vannressursloven, jf. § 8, til å bygge Sagedalselva kraftverk med installert effekt på inntil 1,55 MW. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven til bygging og drift av Sagedalselva kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer.

Svelgen Kraft AS har søkt om bygging av fire kraftverk i Sørgulen, Maridalselva kraftverk, Mørkedalselva kraftverk, Sagedalselva kraftverk og Oladalselva kraftverk. De omsøkte prosjektene ligger i uavhengige vassdrag, men drenerer til samme fjorden. Søknadene er vurdert samlet med særlig hensyn på samlet belastning.

Etter sluttbefaringen 24.5.2012 har Svelgen Kraft sendt inn en planendring for Sagedalselva kraftverk. Den reviderte planen går på å utnytte fallet i Sagedalselva mellom kote 442, rett nedstrøms utløpet av Sagevatnet og kote 16, omlag 250 m før elva renner ut i Sørgulen. Inntaket på kote 442 skal utformes som en sperredam med en høyde på 2-2,5 meter og en bredde på ca. 5,5 m. Fra inntaksdammen planlegges rørgata lagt i dagen på sørsiden av elva. For å kamuflere rørgata skal den legges i en fjellkløft som går i fallretningen. Innfesting av rørgata skal utføres med klammer. Fra kote 250 og ned til ca. kote 50 skal rørgata graves ned. Kraftstasjonen er planlagt plassert ved bredden av Sagedalselva på kote 16, ca 250 m før utløpet i fjorden. Tilkobling til eksisterende 22 kV nett via en ca. 50 m lang kabel. NVE har vurdert saken etter den nye planen.

I høringsrunden kom det inn uttalelser fra Bremanger kommune, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane Energi AS og Sogn og Fjordane Turlag. Bremanger kommune uttaler at reguleringshøyden for Sagevatnet bør vurderes i forhold til effekt på landskap og naturmiljø. Sogn og Fjordane fylkeskommune fraråder at det gis konsesjon til Sagedalselva kraftverk etter opprinnelig plan av hensyn til landskap og friluftsliv i området. De påpeker at et redusert prosjekt med inntak lenger nede i Sagedalselva og uten rørgate i dagen, vil kunne aksepteres. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane uttaler at *"Konflikten knytt til Sagedalselva er i hovudsak knytt til landskap. Røyr i dagen må kamuflerast og det må sikrast nok minstevassføring til at elva vert synleg."* Sogn og Fjordane Turlag påpeker i sin uttalelse at den øvre del av rørgatetraseen ligger inne i et sårbart høyfjellsområde og at utbygginga derfor må vurderes opp mot OED sine retningslinjer for inngrep i slike områder. Turlaget uttaler at inntaket bør flyttes lenger ned i elva, et sted mellom kote 300 og 350 slik at det blir minst mulig synlig og skjermet av terrenget. For å redusere inngrepet er det ifølge uttalelsen viktig å legge inntaket så langt ned i elva at rørgaten kan graves ned istedenfor at den går i dagen.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 4,50 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De siste to årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

OEDs retningslinjer for små kraftverk skal brukes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i konsesjonsbehandling av små kraftverk uavhengig om det foreligger regionale planer. Ifølge retningslinjene er det flere forhold som kan være problematiske i forbindelse med etablering av småkraftverk og som bør legges vekt på i konsesjonsbehandlingen. I forbindelse med vurdering av planene for Maridalselva kraftverk er det fra NVE sin side langt særlig vekt på;

- Landskap
 - Sårbare høyfjellsområder

For disse temaene har vurdering av samlet belastning vært en vesentlig del av planvurderingen.

NVE viser til Olje- og energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk i sin vurdering av inngrepets konsekvenser for landskapet i influensområdet. Etter NVEs vurdering vil etablering av en sperredam med en høyde på 2- 2,5 m rett nedstrøms Sagedalsvatnet med tilhørende rørgate i dagen frem til fjellkløften og om lag 700 meter ned i Sagedalen utgjøre et betydelig inngrep i landskapet som i øvre del av influensområdet kan karakteriseres som sårbart høyfjellsområde. Fraføring av vann på utbyggingsstrekningen vil etter NVEs vurdering endre vassdragets karakter og redusere landskapskvaliteten i et regionalt viktig friluftsområde. Utbyggingen vil føre til en reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON), men dette i seg selv er ikke tillagt avgjørende vekt i forhold til de samlede landskapsmessige inngrepene som tiltaket medfører.

Etter NVEs vurdering av de omsøkte planene og hensyn til samlet belastning i området vil ulempene med fraføring av vann på utbyggingsstrekningen og store terrenginngrep i det et sårbart høyfjellsområde være større enn fordelene i denne saken i form av økt kraftproduksjon på inntil 4,50 GWh, og lokal verdiskaping. Inngrepene kan etter vår vurdering ikke avbøtes i tilstrekkelig grad med fastsettelse av vilkår.

NVE mener at ulempene ved bygging av Sagedalselva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Svelgen Kraft AS, datert 9.3.2011:

Søknad om tillatelse til å utnytte Sagedalselva i Bremanger kommune til kraftformål ved utbygging av Sagedalselva kraftverk.

Svelgen kraft AS ønsker å utnytte fallet i Sagedalselva i Bremanger kommune i Sogn og Fjordane til kraftproduksjon og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf § 8, om tillatelse til:

- å bygge Sagedalselva kraftverk hovedsakelig i samsvar med framlagte planer, eventuelt med mindre endringer i den tekniske utførelsen.
- Regulere Sagevatnet ved 1,0 m oppdemming og 0,5 m senking, i alt 1,5 m med et magasin på 0,03 mill. m³.

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- Bygging og drift av Sagedalselva kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Sagedalselva kraftverk, hoveddata			
TILSIG		Hovedalternativ	Revidert alternativ
Nedbørfelt	km ²	1,3	
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	5,9	
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	146	
Middelvannføring	m ³ /s el. l/s	0,19	
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s el. l/s	0,014	
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s el. l/s	0,022	
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s el. l/s	0,034	
KRAFTVERK			
Inntak	kote	444	442
Avløp	kote	18	16
Lengde på berørt elvestrekning	m	1500	1450
Brutto fallhøyde	m	426,0	
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,900	0,896
Slukeevne, maks	m ³ /s el. l/s	0,40	0,40-0,44
Slukeevne, min	m ³ /s el. l/s	0,02	
Tilløpsrør, diameter	mm	400	400-500
Tunnel, tverrsnitt	m ²		
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	1440	1400
Installert effekt, maks	MW	1,34	1,35-1,55
Brukstid	timer	3450	3100
MAGASIN			
Magasinvolum	mill. m ³	0,03	0

HRV	moh.	445	443
LRV	moh.	443,5	443

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	2,70	2,50-2,55
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	2,05	1,90-1,95
Produksjon, årlig middel	GWh	4,75	4,40-4,50

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	13,5	
Utbyggingspris	kr/kWh	2,84	

Sagedalselva kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	1,49
Spennings	kV	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	1,49
Omsetning	kV/kV	0,69/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	ca. 50
Nominell spenning	kV	22
Luftlinje el. jordkabel		

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 24.5.2012 sammen med representanter for søkeren, grunneiere, Fylkesmannen og Turlaget i Sogn og Fjordane. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE har mottatt følgende merknader til søknaden:

Bremanger kommune kom med uttalelse i brev av 23.8.2011. Kommunestyret fattet følgende vedtak:

"Planstatus for alle de omsøkte elvene i arealdelen til kommuneplanen for Bremanger er LNF-område. Sagevatnet og Olavatnet og øverste del av Sagelva, Oladalselva og Maridalselva ligger innenfor et område som i kommuneplanen er markert som LNF-område der friluftsliv er dominerende, og i fylkesplanen for arealbruk avsatt som regionalt viktig friluftsområde. Reguleringshøyden for disse to vannene bør vurderes i forhold til effekt på landskap og naturmiljø. Ellers ligger de omsøkte tiltakene i ytterkant av dette friluftsområdet, og kommunen vurderer konfliktnivået for utbygging i forhold til friluftsliv som akseptabel. Det bør vurderes å sette krav om minstevannføring ved alle utbyggingene av hensyn til fisk og biologisk mangfold i elvene."

Sogn og Fjordane fylkeskommune gjorde slikt vedtak i fylkesutvalget den 30.9.2011:

1. "Sogn og Fjordane fylkeskommune vurderer fordelene ved Maridalselva, Mørkedalselva og Oladalselva i Sørgulen til å være større enn ulempene for allmenne og private

interesser, og rår til at konsesjon vert gitt. Av omsyn til landskap og friluftsliv bør oppdemming/flaumdemplingsmagasin i Mørkedalsvatnet og Oladalsvatnet sløyfast. Anleggsvegane langs rørgatene bør etter anleggperioden omgjeraast til køyresterkt terreng.

2. Av omsyn til landskap og friluftsliv rår fylkesrådmannen frå at det vert gitt konsesjon for bygging av Sagedalselva kraftverk, slik som omsøkt med inntak ved Sagedalsvatnet og rørgate i dagen 700 meter nedover svaberg/grunnlendt terreng. Eit redusert prosjekt med inntak lenger nede i Sagedalselva og utan rørgate i dagen, vil kunne aksepteraast.”

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har i brev datert 19.8.2011 uttalt følgende:

”Konflikten knytt til Sagedalselva er i hovudsak knytt til landskap. Røyr i dagen må kamoufleraast og det må sikrast nok minstevassføring til at elva vert synleg. Nede i skogen må anleggsveg og røyrgate leggaast slik at minst mogleg vert synleg. Minstevassføring lik 5-persentilen vil kunne sikre vassføring i den synlege delen av elva.

Føresetnader for tilrådinga:

- *Det skal settast minstevassføring for alle kraftverksprosjekta. Fylkesmannen tilrår minstevassføring lik 5-persentilen for Sagedalselva kraftverk og lik alminnelig lågvassføring for Maridalselva, Oladalselva og Mørkedalselva kraftverk.*
- *Det skal vere omløpsventil på Maridalselva kraftverk.*
- *Oladalselva kraftverk skal plasseraast over identifisert vandringshinder om lag 500 m opp i elva.*
- *Røyrgate og veg til Mørkedalselva kraftverk skal justeraast slik at dei ikkje påverkar naturverdiane i dei registrerte naturtypeområda.*
- *Røyrgate og veg til Sagedalselva kraftverk må tilpassast jf. ovanfor.*

Fylkesmannen vurderer elles at prosjekta med desse føresetnadane kan aksepteraast i høve til lakse- og innlandsfiskeleva og ureiningsleva.

Andre generelle krav til ev. konsesjon:

- *Inntaket vert gjort minst mogleg synlig med for eksempel forblending.*
- *Kantvegetasjonen langs vassdraga må takast vare på*
- *Inntaka vert gjennomført så skånsamt som mogleg med god trrengtilpassing og istandsetting så fort som råd.*

Desse prosjekta er planlagt i ein heilskap og vurdert både samla og isolert. Tidlegare utbyggingar påverkar verdigrunnlaget til kvar einskild, men det er ikkje vurdert særskilde sumeffekter”

Sogn og Fjordane Energi Nett AS har i brev datert 7.6.2010 uttalt følgende:

”Vi har følgende kommentar til situasjonen i sentralnettet og i lokalt nett vedkommende søknaden: Den 01.04.09 vart det sendt et brev til NVE fra Statnett i samband med SFE Nett og Istad Nett om situasjonen i sentralnettet mellom Ørskog og Aurland. Som det fremgår er konklusjonen at det ikke kan tillates at det blir tilkobla meir ny produksjon i nettet enn dei kraftverka som har fått konsesjon før brevet vart sendt og motteke av NVE. Statnett har, i samband med SFE Nett, bestemt at alle kraftverk som måtte få konsesjon fra NVE etter den nemde datoen, vil få beskjed om at tilkobling til nettet ikke kan tillataast før sentralnettet er opprusta og overføringskapasiteten er auka. I praksis betyr dette at den nye 420 kV linja frå Songdal til Ørskog med nødvendig transformering må vere etablert. Dette vil då også gjelde for det omsøkte kraftverket”.

Sogn og Fjordane turlag har i brev datert 14.6.2011 uttalt følgende:

"Kommentarar til utbyggingsplanane:

Både inntaksområdet og den øvre delen av røyrгатetreseen ligg heilt tvillauat inne i det som OED-Retningslinjene definerer som "Sårbare høyyfjellsområder". Utbyggingsplanane må derfor vurderast opp mot desse retningslinjene, og etter vår vurdering er det ikkje den minste tvil om at det er konflikt mellom utbyggingsplanane og Retningslinjene!

Inntaket:

P.g.a. konflikten med OED-Retningslinjene, meiner vi at inntaket bør flyttast lenger ned i landskapet. Vi kan tenkje oss ned til ein stad mellom kote 300 og 350, men det må vurderast i terrenget. Det er viktig å finne ein stad der inntaksdammen vert minst mogeleg synleg på avstand, slik at den bør vere skjerma enten av terrenget eller av skog. For å redusere inngrepa, er det også viktig å kome så langt nedover at røyrгата kan gravast ned i staden for at den går i dagen. Viss NVE skulle vurdere å tillate inntak oppe i Sagevatnet, meiner vi at 1 m oppdemming ikkje må tillatast, men at flaumdempingseffekten må reduserast til 0,5 m eller kanskje nokre få cm meir. Vidare må det vurderast betre kva som vil skje med aurestammen i vatnet. Eit sentralt spørsmål herer kvar gyteplassane er. Er dei i ei innløpselv eller er dei i den øvste delen av utløpselva. Viss det siste er tilfelle, vil inntaksdammen hindre tilgangen til gyteplassane, noko som kan vere "krise".

Røyrгата: I dei øvste ca. 700 m er det planlagt å enten klamre røyrгата til fjellet, eller legge den på bukkar i dagen. Ut frå OED-Retningslinjene er dette ikkje ein akseptabel måte å gjere det på i "Sårbare høyyfjellsområder". Nedsprenging av røyrгата gir også for store inngrep i dette opne, nesten heilt lausmassefrie, fjellterrenget. Boretunnel kunne vore ei løysing, men blir nok for dyrt her, så det beste alternativet er å flytte inntaket nedover til område med meir lausmassar og vegetasjon.

Turlaget sitt syn på utbygginga:

Under føresetnad av at inntaket blir flytta nedover til ca. kote 300 – 350, er utbygginga akseptabel sett frå vår synsstad."

Søkers kommentar til høringsuttaalelsene

Søker har i brev/e-post av 11.5.2012 kommentert de innkomne høringsuttaalelsene slik:

"Bremanger kommune

Når det gjeld reguleringshøgda og minstevassføring vises til kommentarer fra henholdsvis Sogn og Fjordane Fylkeskommune og Fylkesmannen.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Krav om minstevassføring:

Det er søkt om utbygging utan minstevassføring. Nedbørsfeltet til inntaket er 1,3 km². Restfeltet til Sagedalselva ved kraftverket er 1,4 km². Frå inntaket og nedover dei første 250 høgdemetrane er landskapet prega av bart berg med lite vegetasjon. I biologisk mangfald rapporten er tiltaket under pkt.7 vurdert til å gje lite negativ påverknad. Krav om minstevassføring må vegast mellom overnemnde moment, visuell påverknad og redusert kraftproduksjon.

Kamuflering av røyrгата:

Røyrkata vert synleg i den øverste delen av vassvegen. Her er det tenkt å klamre røyrret til fjell og/eller på bukker. Ein tenkjer seg mørk farge på røyrret (PE-røyr eller stålrøyr) slik at det blir minst mogleg blikkfang. Røyrret er tenkt lagt i mest mogeleg rette strekk nær bakken. Noko anna kamuflering på denne parsellen er vanskeleg å utføre. Røyrdimensjon er liten og den mørke bergfargen vil gjere at røyrret vert lite framtrедande i terrenget. Ut frå dette meiner vi at tiltaket er akseptabelt ut frå visuelle kriterier. Den nederste del av røyrkata nær stasjonen vert nedgravd på vanleg måte med revegetering.

Når det gjeld dei generelle krava ser vi det som naturleg at desse vert innarbeidd i utbyggingsplanane. Inntakskonstruksjonen vert utført i betong. Eventuell forblending av betongkonstruksjon med naturstein er krevjande å få pent. Alternativt foreslår vi å nytte fargetilsetning i betong for tilpassing mot omgjevnadene.

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Lokalbefolkninga opplyser at det er lite friluftsliv i området. Spesielt i dette området som er bratt og vanskeleg tilgjengelig. Når det gjeld påverknad på landskap viser vi til våre kommentarar under pkt. 1 (Fylkesmannen). Eit redusert prosjekt med inntak lenger nede er uaktuelt av økonomiske årsaker.

Sogn og Fjordane Turlag

Regulering og inntaksplassering:

I søknaden er det forslått ei moderat regulering, 1 m opp og 0,5 m ned. Omsøkt regulering vil gje ei flomdemping og ein liten produksjonsgevinst. Vasstanden vil i hovudsak ligge på naturleg vasstand. Køyremønsteret vil såleis ikkje gje særlig negativ innverknad for friluftsliv. Ut frå lokalbefolkninga sine utsegn er det lite friluftsliv i området. Vi meiner omsøkt regulering er moderat og akseptabel ut frå visuelle kriterier. Ei flytting av inntaket til kote 300-350 vil gje eit betydeleg mindre fall og dermed mindre produksjon. Vi meiner at røyrgate i dagen er den beste tekniske løysinga for dette prosjektet, sjå elles kommentarar under pkt.1 (Fylkesmannen)

Sogn og Fjordane Energi Nett AS

Det er gjort endeleg vedtak på bygging av ny 420kV-linje. Videre styrking av underliggende linjenett vil gå parallelt med dette arbeidet. Koordinering av tidsplan for styrking av linjenettet og bygging av kraftverkene i Sørgulen er etter vårt skjønn mogeleg å få til på ein god måte.

Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse

Etter sluttbefaring i området 24.5.2012 kom Svelgen Kraft med følgende tilleggsopplysninger i brev datert 7.6.2012. Vi siterer brevet med unntak av bilder og enkelte tabeller:

"Kommentarer etter sluttsynfaring med NVE den 24.mai 2012. Svelgen Kraft AS - Søknad om løyve til å bygge Sagedalselva Kraftverk i Sørgulen, Bremanger kommune, Sogn og Fjordane.

Inntak:

For å unngå regulering av Sagedalsvatnet vil vi etablere ein inntaksdam rett nedstrøms utløpet av Sagedalsvatnet. Inntaket vert liggande på ca kote 442. Sperredammen blir ca 2-2,5 m høg og ca 5,5 m brei. Sagedalsvatnet vert då utan inngrep. Inntakskonstruksjonen vert godt kamuflert i bekkekløfta og såleis ikkje synleg frå aktuelt turområde som ligg i høgdedraget vest for Sagevatnet.

Rørgatetracè:

For å betre kamuflere rørgata ynskjer vi å flytte denne til sørsida av elva og legge den i ei fjellkløft som går i fallretninga. Rørgata vert då godt kamuflert spesielt sett nedanifra bygda. Klaring av rørgata tenkjer vi utført med klemmer som vert tilpassa på staden. Frå kote 250 og ned til kote 50 er rørgatetracè omlag uendra i høve til konsesjonssøkt prosjekt. For å unngå unødige inngrep i skogområdet tenkjer vi oss all transport av røyr og materiell utført med helikopter, eventuelt med taubane. Det nederste partiet nærast stasjonen vert rørgata nedgravd med køyreveg langs røyret.

Minstevassføring

I konsesjonssøknaden er det søkt utan minstevassføring. For revidert prosjekt er det utarbeidd produksjonssimulering med ulik minstevassføring, sjå nedanforståande tabell.

Produksjonssimuleringane syner at slipping av alminnelig lavvassføring vil gje ein reduksjon av årsproduksjonen med 0,4 GWh. I høyringskommentarane er krav om minstevassføring hovudsakleg grunngjeve ut frå landskap og visuell påverknad. Ut frå dette foreslår vi minstevassføring lik 14 l/s i sommarhalvåret og 7 l/s i vinterhalvåret som vil gje ein reduksjon av årsproduksjonen på 0,3 GWh."

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Tiltakshaver for Sagedalselva kraftverk er Svelgen Kraft AS, tidligere Elkem Energi Bremanger AS (EEB).

Om søknaden

Svelgen Kraft AS har søkt om tillatelse etter vannressursloven, jf. § 8, til å bygge Sagedalselva kraftverk med installert effekt på inntil 1,5 MW.

Den reviderte planen går på å utnytte fallet i Sagedalselva mellom kote 442, rett nedstrøms utløpet av Sagevatnet og kote 16, omlag 250 m før elva renner ut i Sørgulen. Inntaket på kote 442 skal utformes som en sperredam med en høyde på 2-2,5 meter og en bredde på ca. 5,5 m. Fra inntaksdammen planlegges rørgata lagt i dagen på sørsiden av elva. For å kamuflere rørgata skal den legges i en fjellkløft som går i fallretningen. Innfesting av rørgata skal utføres med klammer. Fra kote 250 og ned til ca kote 50 skal rørgata graves ned. Kraftstasjonen er planlagt plassert ved bredden av Sagedalselva på kote 16, ca 250 m før utløpet i fjorden. Tilkobling til eksisterende 22 kV nett via en ca 50 m lang kabel.

I henhold til den opprinnelige søknaden var kraftverket planlagt med oppdemming av Sagevatnet og rørgate på fjell i dagen. Etter sluttbefaring mottok NVE forslag til endringer i prosjektet. Endringene gjelder flytting av inntaket rett nedstrøms utløpet av Sagevatnet og flytting av rørgata til nærliggende fjellkløft samt økt installert effekt og økt slukeevne i kraftverket og forslag om slipp av minstevannføring. NVE har ikke funnet det nødvendig å sende planendringene på ny høring, men lagt de til grunn for videre beskrivelse og vurdering av planene.

Beskrivelse av området

Kraftverk vil ligge i Bremanger kommune i Sogn og Fjordane fylke, ca. 15 km nordnordøst for Florø og omlag 35 km langs fylkesveg 577, vestsørvest for Svelgen. Sagedalselva kommer fra fjellområdet rundt Sagedalen som ligger på halvøya som begrenses av fjordarmene Frøysjøen, Gulen, og Midtgulen i nord og Norddalsfjorden i sør. Elva renner ut i Sørgulen, en gren av Gulen. Nedbørfeltet når opp i ca. 660 meter over havet. Fra vannskillet mot Norddalen i vest er vassdraget ca. 2,6 km langt til utløpet i Sørgulen. Tiltaket vil berøre en strekning på ca. 1,5 km av Sagedalselva mellom kote 442 rett nedstrøms utløpet av Sagevatnet og til utløpet fra kraftstasjonen på kote 16.

Området ved Sørgulen har bergart av devonsk alder og tilhører det såkalte Hornelens devonfelt. Det er sandstein som dominerer området, en hard bergart som har sparsomt innhold av plantenæringsstoffer. Sagedalen er bratt, men enkel å ta seg frem i. Ovenfor inntaket ved Sagevatnet flater terrenget ut i et karrig fjellandskap. På utbyggingsstrekningen renner Sagedalselva øverst relativt bratt over svaberg med små fosser og stryk. Lengre nede flater elva mer ut og renner med jevnere fall. Øvre del av utbyggingsområdet ligger over tregrensa og kan karakteriseres som sårbart høyfellsområde. Inntaket for Sagedalselva kraftverk ligger inne i et regionalt viktig friluftsområde. Om lag 450 m fra Sagedalsvatnet går det en merket tur-rute som går i et urørt område. Tiltaksområdet vil være synlig fra den ruta.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Utbyggingsområdet er uberørt av tekniske inngrep. Nederst mot fjorden, nedenfor det planlagte utløpet fra kraftstasjonen, er det spredt bebyggelse med dyrket mark og beitemark. Området har adkomst via fylkesvei 577 som går langs fjorden. En 22 kV kraftledning går parallelt med fjorden og fylkesveg i området og passerer ca. 50 m fra kraftstasjonen. Deler av området i og rundt tiltaksområdet blir brukt til beite for storfe og for uttak av ved.

Teknisk plan

Reguleringer

Det blir ingen overføringer eller reguleringer i forbindelse med utbyggingen etter at opprinnelig omsøkt regulering nå er trukket.

Inntak

Det skal etter planene etableres en inntaksdam rett nedstrøms utløpet av Sagedalsvatnet på kote 442. Sperredammen blir ca. 2-2,5 m høy og ca 5,5 m bred.

Rørgate

Vannet er forutsatt ført i rør fra inntaket til kraftstasjonen, dels i dagen klamret til fjellet og dels som nedgravde rør. For å kamuflere rørgata skal den legges i en fjellkløft som går i fallretningen på sørsiden av elva. Det forutsettes lagt PE-rør i dagen med en diameter på 400-500 mm på de øverste ca. 700 meterne og ca. 740 mm nedgravde, duktile støpejernsrør nederst. Rørtraseen ligger i et sårbart høyfjellsområde over skoggrensa øverst i utbyggingsområdet og går dels over svaberg. Lenger ned vil traseen stort sett ligge i terreng med spredt skog og til dels løsmasser. Total rørlengde er ca. 1400 m. I rørtraseen regnes generelt med et minimum 10-15 meter bredt ryddebelte der skogen må fjernes, ofte bredere enn dette også.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen vil bli plassert ved bredden av Sagedalselva på kote 16, ca. 250 m fra utløpet i fjorden. Kraftstasjonen vil være lite synlig fra fylkesvegen. Fra stasjonen leder en kort avløpskanal vannet tilbake til elva. Kraftstasjonen antas å ville dekke en grunnflate på ca. 50-60 m². Det er ikke bestemt om transformatoren skal plasseres inne i kraftstasjonsbygget eller utenfor. I kraftstasjonene er det planlagt installert et enstrålet horisontalt aggregat av Peltontypen. Aggregatet er planlagt med en effektytelse på inntil 1,55 MW og maksimal slukeevne på inntil 0,44 m³/s.

Elektriske anlegg

Generatoren er ifølge søknaden planlagt med en ytelse på 1,49 MVA med antatt spenning på 0,69 kV. Generatorspenningen transformeres opp til 22 kV via en trafo med samme ytelse som generatoren.

Veier

Kraftstasjonen vil ligge ca. 100 m fra fylkesveg 577. Det er eksisterende traktorvei som vil bli brukt som adkomst til kraftstasjonen. For etablering av rørgrofta og frakt av rør og masser skal det ryddes en veitrase der røret graves ned. Der røret legges i dagen i det bratte partiet øverst med svaberg, planlegges benyttet helikopter. Dette gjelder også for etablering av inntak. Dersom traseen blir farbar

med traktor eller beltekjøretøy, vil vegen også bli brukt for drifts- og vedlikeholdsformål etter at kraftverket er ferdig.

Massetak og deponi

Det blir ingen overskuddsmasser av betydning. Eventuelle løsmasser vil bli planert ut langs veien og rørgata.

Hydrologisk grunnlag

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 1,3 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 190 l/s. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høst- og vinter flommer. Laveste vannføring opptrer gjerne om sommeren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 22 og 34 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 14 l/s. Etter sluttbefaring sendte søker inn en revidert plan med forslag om å øke installert effekt i kraftverket til inntil 1,55 MW og maksimal slukeevne til inntil 0,44 m³/s. Søker har foreslått å slippe en minstevannføring lik 14 l/s i sommersesongen og 7 l/s i vintersesongen, noe som vil gi en reduksjon av årsproduksjonen med 0,3 GWh i forhold til ingen minstevannføring.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Sagedalselva kraftverk til inntil 4,50 GWh fordelt på inntil 2,55 GWh vinterproduksjon og 1,95 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 13,5 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 2,84 kr/kWh basert på prisnivå 2. kvartal 2007.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Tiltaket vil legge beslag på totalt 13,5 daa areal i utbyggingsområdet. Den delen av rørtraseen hvor røret er forutsatt lagt i dagen, er anslått til ca. 700 m. Her er det bare rør og opplegg/fundament som vil legge beslag på arealer. Eksisterende traktorvei vil bli brukt som adkomst til kraftstasjonen.

Grunneier er Øyvind Heimtun, Sørgulen, 6723 Svelgen, gnr 7 opp til ca. kote 245. Høyere opp ligger elva i felleseie mellom alle bruk. Grunneieren er rettighetshaver til både fallet og grunnen som er nødvendig for å utnytte elva til kraftproduksjon. Tiltakshaver har selv ansvar for å avklare de privatrettslige forholdene til ev. andre rettighetshavere i området.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Utbyggingsområdet er avsatt som landbruks-, natur, og friluftslivs (LNF)-område sone 1 og 2 i kommuneplanens arealdel. Dette betyr at det er generelt byggeforbud i området, og det må søkes om dispensasjon for å få bygge kraftverk der. Det planlagte tiltaket vil påvirke et urørt naturområde som medfører at INON-sone 2 reduseres med ca. 2,5 km².

NVE har tatt hensyn til foreliggende revidert plan "Regional plan med tema knyttet til vannkraftutbygging" for Sogn og Fjordane da det ikke foreligger noen endelig vedtatt plan.

Inngrepsfrie områder (INON)

Det planlagte tiltaket vil påvirke et urørt naturområde som medfører at INON-sone 2 reduseres med ca. 2,5 km².

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempene

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil i følge søknaden gi inntil 4,50 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon.
- Kraftverket vil gi inntekter til søker og grunneier og inntektsskatt til kommunen og Staten.

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring på utbyggingsstrekningen. Den store vannføringsreduksjonen vil endre vassdragets karakter og få betydning for vanntilknyttede organsimer og elvas verdi som landskapselement.
- Det er ulemper knyttet til det fysiske inngrepet i vassdraget, først og fremst i forbindelse med etablering av inntak og rørgate i dagen i et sårbart høyfjellsområde.

NVEs vurdering

NVEs vurdering er basert på informasjon i søknaden og høringsuttalelsene samt sluttbefaring i området 24.5.2012. Hovedinteressene synes å være knyttet til økt fornybar kraftproduksjon og økonomiske interesser for søker som må avveies mot de ulempene som en utbygging vil medføre.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket er planlagt med en slukeevne på inntil 440 l/s tilsvarende 231 % av middelvannføringen på 190 l/s. Foreslått minstevannføring er 14 l/s sommer og 7 l/s vinter. Tilsiget fra restfeltet vil ifølge søknaden bidra med en middelvannføring på 14 l/s ved kraftstasjonen.

NVE mener at den omsøkte maksimale slukeevnen er svært høy og vil frata vassdraget størsteparten av dets naturlige vannføringsdynamikk. Redusert vannføring vil gi redusert areal for produksjon av botndyr. Disse endringene kan i sin tur gi endra livsvilkår for vassdragstilknyttede arter av fugl og anadrom fisk gjennom endringer i næringstilgang. NVE mener av den grunn at slipp av minstevannføring vil være et viktig avbøtende tiltak i en eventuell konsesjon.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet, og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Naturmangfoldloven legger føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. Etter NVEs syn blir formålet i naturmangfoldloven i praksis ivaretatt gjennom de grundige prosessene og vurderingene som ligger til grunn for et konsesjonsvedtak.

I NVEs vurdering av søknaden om Sagedalselva kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i nml. §§ 4-5 og §§ 8-12. Et positivt vedtak fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre tiltaket vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Tiltakets virkning for naturmangfoldet er et sentralt tema i denne vurderingen.

Det er ingen registreringer i vilt databasen i fylket som er relevante for prosjektet. Heller ikke DNs naturbase har noen prioriterte naturtyper som er registrert i området. Karplantefloraen i området er artsfattig, og det er ikke registrert rødlistearter eller andre sjeldne arter i utbyggingsområdet. Utbyggingsområdet er mest preget av ung furuskog med spredte innslag av edelløvskog og grov osp. I øvre delen av området over tregrensa finnes vanlige fjell- og fattigmyrsarter, men innimellom også arter som tyder på at fjellgrunnen kan være rikere. Mosefloraen i området er artsrik, og funn av den svært fuktkrevende arten praktvibladmose indikerer at det kan finnes interessante miljøer for moser her. For arter som lever i vann synes potensialet for funn av rødlistearter å være dårlig på grunn av at vassdraget er ensformig med mangel på bunnvegetasjon. Artene vil likevel være verdifulle som mat for fossefall og strandsnipe dersom disse fuglene hekker ved elva. Bare vidt utbredte og trivielle fuglearter er påvist i området. Det antas at det foregår hekking av fossefall, men dette er ikke sikkert stadfestet. Ellers er det observert både ørn og hauk i området, sannsynligvis på matsøk. Elva kan ikke regnes som produksjonselv for laks og ørret.

NVE har vurdert tiltaket i henhold til forvaltningsmålene for naturtyper og økosystemer nml. § 4 og forvaltningsmål for arter § 5. Kravet om kunnskapsgrunnlaget, nml. § 8 er oppfylt og står i forhold til sakens karakter og "føre-var-prinsippet" § 9 er etter NVEs syn ivaretatt.

NVE mener at redusert vannføring fra inntaket til kraftverket vil få negative konsekvenser for vannlevende organismer og fuktkrevede kryptogamer, særlig mose i og langs vannstrengen. Tatt i betraktning en ordinær artsammensetning som helhet er NVE av den oppfatning at minstevannføring hele året vil være et tilstrekkelig avbøtende tiltak.

Landskap

Sogn og Fjordane fylkeskommune fraråder at det gis konsesjon til Sagedalselva kraftverk etter opprinnelig plan av hensyn til landskap og friluftsliv i området. De påpeker at et redusert prosjekt med inntak lenger nede i Sagedalselva og uten rørgate i dagen, vil kunne aksepteres.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane uttaler at *"Konflikten knytt til Sagedalselva er i hovedsak knytt til landskap. Røyr i dagen må kamuflerast og det må sikrast nok minstevassføring til at elva vert synleg."*

Sogn og Fjordane Turlag påpeker i sin uttalelse at den øvre del av rørgatetraseen ligger inne i et sårbart høyfjellsområde og at utbygginga derfor må vurderes opp mot OED sine retningslinjer for inngrep i slike områder. Turlaget uttaler at inntaket bør flyttes lenger ned i elva, et sted mellom kote 300 og 350 slik at det blir minst mulig synlig og skjermet av terrenget. For å redusere inngrepet er det ifølge uttalelsen viktig å legge inntaket så langt ned i elva at rørgaten kan graves ned istedenfor at den går i dagen.

Sagedalselva renner for det meste i en middels dyp og bratt dal som er eksponert mot nordøst og ender i fjorden ved Sagebø i Sørgulen. Sagedalen er bratt, men enkel å ta seg frem i. Sagevatnet er det største vannet i innenfor nedbørfeltet. Ovenfor inntaket flater terrenget ut i et karrig fjellandskap som kan karakteriseres som et sårbart høyfjellsområde. Øvre del av utbyggingsstrekningen som ligger over tregrensa ligger også i et sårbart høyfjellsområde. På utbyggingsstrekningen renner Sagedalselva relativt bratt over svaberg øverst med små fosser og stryk, lenger nede flater elva ut og renner med jevnere fall. Inngrepet i forbindelse med etablering av inntaksdammen og rørgata som legges dels i dagen vil gi en skjemmende virkning i det åpne fjellandskapet. I nedre del av influensområdet ved utløpet i fjorden er det spredt bebyggelse med dyrket mark og beitemark. Utbyggingsområdet er synlig fra fylkesvei 577 som går langs fjorden.

Høyfjellsområder er spesielt sårbare for inngrep og inngrep og fysiske installasjoner som demninger og veger er ofte lett synlige på lang avstand. I høyfjellsområdet er det lite løsmasser og revegetering etter inngrep i terrenget går ofte svært seint. Ifølge OEDs retningslinjer bør inngrep som er svært synlige og som etterlater seg store sår i naturen i sårbare høyfjellsområder unngås. NVE er enig med Turlagets uttalelse om at øvre del av rørgatetraseen ligger inne i et sårbart høyfjellsområde om må vurderes opp mot OED sine retningslinjer. NVE mener at inngrepet i forbindelse med etablering av en inntil 2,5 m høy sperredam på kote 442 og rørgate i dels i dagen i et sårbart høyfjellsområde og strider i mot OED sine retningslinjer for inngrep i slike områder.

Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON)

Mellom Grønengga og Sudalsnipa ligger det et ganske stort område med inngrepsfri natur i sone 2 (mellom 3 og 1 km fra nærmeste inngrep). Fordi inntaksområdet ligger inne i et INON-område, vil forholdsvis mye areal gå tapt. I dette tilfelle om lag 3,1 km² av sone 2. Tiltak i INON-områder, eller tiltak som minsker omfanget av INON-områder, medfører i utgangspunktet konflikt med nasjonale miljømål. NVE vurderer graden av konflikt med INON-områder sammen med andre verdier som landskap og friluftsliv men tillegger ikke dette avgjørende vekt i denne saken.

NVE mener at det i liten grad vil være mulig å etablere inntak og rørgate på en måte som vil være skånsom for landskapet. Rørgata vil måtte legges på tvers av fallretningen et stykke for å komme bort til en grunn kløft. Etter vårt syn vil tiltaket gi negative virkninger av betydning i et sårbart høyfjellsområde.

Kulturminner

Ifølge Sogn og Fjordane fylkeskommune er det ikke gjort registreringer av spesielle kulturminner i området. Standardvilkår om aktsomhet og varslingsplikt, vil etter vårt syn være dekket i denne saken.

Brukerinteresser

Utbyggingsområdet er avsatt som landbruks-, natur og frilufts (LNF) område sone 1 og 2 i kommuneplanens arealdel. Øvre del av influensområdet ligger inne i et regionalt viktig friluftsområde. Ruta som går opp langs Sagedalselva har hovedsakelig lokal bruk, mens ruta som går oppe på fjellet over Sagedalsvatnet har regional bruk. Tiltaket vil være synlig fra begge disse rutene. Området regnes som et godt jaktterreng for hjort.

NVE mener at de landskapsmessige inngrepene vil føre til en reduksjon av opplevelsesverdien for allmenn ferdsel og friluftsliv i høyfjellet.

Samfunnsmessige virkninger

Utbyggingen vil bidra med ekstra inntekter til grunneieren. I anleggsperioden forventes at noe arbeid vil utføres av lokale. Noe av investeringen vil dermed tilfalle Bremanger kommune gjennom ordinære skatteinntekter. Det blir ikke aktuelt å betale grunnrenteskatt eller naturressursskatt på anlegget siden installasjonen er mindre enn 5,5 MVA.

Samlet belastning

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Det er søkt om konsesjon for utbygging i fire mindre vassdrag i Bremangerområdet som har utløp i Sørgulen innenfor en strekning på ca. 3 km, Maridalselva, Oladalselva, Sagedalselva og Mørkedalselva.

De omsøkte prosjektene er uavhengige vassdrag, men drenerer ned til samme fjorden. Mørkedalselva og Sagedalselva ligger nær hverandre litt ute i fjorden, øvre del av Sagedalselva er eksponert mot fjorden, mens Mørkedalselva er skjult av vegetasjon. Maridalselva og Oladalselva ligger innerst i fjorden og er knyttet til to mindre dalføre. Vegetasjonsdekke i området er varierende på grunn av varierende løsmasser og elvene er derfor ulikt eksponert.

Området sør for Sørgulen er et av de største områdene med inngrepsfri natur (INON) i Bremanger kommune. Et større område knyttet til Myklebustfeltet er registrert som regionalt viktig friluftsområde. Den vesentlige delen av området er tilknyttet fjellområdene rundt Sørgulen og sammenfaller i stor grad med INON-område. Alle de omsøkte kraftverkene berører et INON-område og vil ved en eventuell konsesjon medføre bortfall av INON-område sone 1 og/eller 2. Sagevatnet og Olavatnet og øverste del av Sagelva, Oladalselva og Maridalselva ligger innenfor et område som i kommuneplanen er markert som LNF-område der friluftsliv er dominerende, og i fylkesplanen for arealbruk avsatt som et regionalt viktig friluftslivsområde.

Vassdragene har mange likhetstrekk, de er relativt bratte og korte og er preget av bar fjellgrunn og sparsom vegetasjon øverst og frodig skog og annen vegetasjon nederst. Virkningene i vassdragene har mange fellestrekk. Det vil bli markerte spor etter rørgatene der skogen er fjernet og grøftetraseer anlagt. Videre vil vannføringsreduksjonen på utbyggingsstrekningene få merkbare konsekvenser, dels for vannlevende organismer, dels ved at et landskapselement vil bli svekket på de strekningene elvene er synlig.

I henhold til Naturmangfoldloven § 10 skal påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. NVE mener at utbygging av mange små kraftverk i Sørøstlandet kan føre til bortfall av flere viktige landskapselementer, som for eksempel fosser og stryk, som har stor betydning for landskapets karakter og særtrekk. Hvert enkelt inngrep kan isolert sett ha liten betydning, mens samlet belastning i området kan medføre at opplevelsesverdiene knyttet til landskapet blir sterkt forringet. De omsøkte planene i området er derfor vurdert i forhold til samlet belastning i et utvidet influensområde.

Ut fra en slik vurdering og sett i forhold til det enkelte kraftverkets virkninger har NVE i egne vedtak av i dag gitt tillatelse til Mørkedalselva kraftverk med inntak betydelig lenger ned i elva enn først omsøkt og i samsvar med nye planer fra søker. Der er også gitt tillatelse til bygging av Oladalselva kraftverk på nærmere fastsatte vilkår. Søknad om tillatelse til Maridalselva kraftverk er avslått på grunn av svært store landskapsmessige virkninger. For NVEs vedtak i denne saken viser vi til vår vurdering og konklusjon nedenfor.

Oppsummering

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 4,50 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

I høringsrunden kom det inn uttalelser fra Bremanger kommune, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane Energi AS og Sogn og Fjordane Turlag. Bremanger kommune uttaler at reguleringshøyden for Sagevatnet bør vurderes i forhold til effekt på landskap og naturmiljø. Sogn og Fjordane fylkeskommune fraråder at det gis konsesjon til Sagedalselva kraftverk etter opprinnelig plan av hensyn til landskap og friluftsliv i området. De påpeker at et redusert prosjekt med inntak lenger nede i Sagedalselva og uten rørgate i dagen, vil kunne aksepteres. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane uttaler at *"Konflikten knytt til Sagedalselva er i hovudsak knytt til landskap. Røyr i dagen må kamuflerast og det må sikrast nok minstevassføring til at elva vert synleg."* Sogn og Fjordane Turlag påpeker i sin uttalelse at den øvre del av rørgatetraseen ligger inne i et sårbart høyfjellsområde og at utbygginga derfor må vurderes opp mot OED sine retningslinjer for inngrep i slike områder.

NVE viser til Olje- og energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk til bruk ved utarbeidelse av regionale planer og i NVEs konsesjonsbehandling hvor det fremgår at verdifulle landskapselementer, sårbare høyfjellsområder og fjordlandskap har stor verdi for allmennheten og skal tas hensyn til i konsesjonsbehandlingen av småkraftverk i Norge.

Etter NVEs vurdering av de omsøkte planene og hensyn til samlet belastning i området vil ulempene med fraføring av vann på utbyggingsstrekningen og store terrenginngrep i et sårbart høyfjellsområde være større enn fordelene i denne saken i form av økt kraftproduksjon på inntil 4,50 GWh, og lokal verdiskaping. Inngrepene kan etter vår vurdering ikke avbøtes i tilstrekkelig grad med fastsettelse av vilkår.

NVEs konklusjon

NVE mener at ulempen ved bygging av Sagedalselva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.